427 Градската Би

ГОДИНА I. СОФИЯ, 26 АВГУСТЪ 1919 ГОДИНА. БРОЙ 5.

ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ

DOBROUDJANSKY GLASSE

ТАНЪ НА ВЪРХОВНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ КОМИТЕТЪ.

Главенъ Редакторъ: АЛ. ГЕОРГИЕВЪ.

АБОНАМЕНТЪ:
ЗА БЪЛГАРИЯ ГОДИШНО 20 ЛЕВА. 6 МѢСЕЦИ 12 „
ЗА СТРАНСТВО 1 година 40 „

Единъ брой 20 ст.
Телефонъ на редакцията № 368.

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ се плаща по споразумѣние.
АДРЕСЪ: В. „ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ“ — ПЛОЩАДЪ „ЧЕРНА ДЖАМИЯ“ № 5.
ИЗЛИЗА ВТОРНИКЪ И ПЕТЪКЪ.
РЖКОПИСИ НЕ СЕ ВРЪЩАТЪ.

Ал. Георгиевъ.

Курсътъ на добрѣ разбранитѣ интереси.

Когато на 1878 година ромжнскитѣ сенатори и депутати изпратиха петицията си до Берлинския конгресъ и съобщиха, че ще бжде голѣмо оскърбление, ако Ромжния отстжпи Бесарабия на Русия въ замѣна на българска Добруджа, положение, което ще попечали българитѣ; когато видни ръмжнски държавници и авторитети сж документирвали не веднажъ, че европейската дипломация копае браздитѣ на вѣчнитѣ крамоли, ако Добруджа изиграе ролята на размѣнна монета при разрѣшението на голѣмитѣ въпроси въ Берлинъ, — българскиятъ народъ неможеше да не прѣдлътне резултата отъ свършенитѣ факти; когато на 1913 година ромжнската чокойска олигархия, съ съдѣйствието и безрезервното удобрѣние на сърби, гърци и турци и при благосклонното участие на великитѣ сили, заграби въ лапитѣ си нова Добруджа, чувство на неизмѣримо голѣма национална горѣсть потисна българското плѣме.

Дойде свѣтовната война. За насъ тя бѣ поводъ да вземемъ *своето*. И взехме го съ цѣната на скжпи жертви въ хора и материяли. Сждбата, обаче, ни измѣни. И сега, когато въ Версайлъ се зидатъ основитѣ на новия свѣтъ, когато великитѣ принципи на свободата, независимостьта и самоопрѣдѣлението ще се вграждатъ въ величавото здание на правото, историята, географията и отъ тамъ — ще се съзерцава повсѣмѣстниятъ миръ между съсипаното човѣчество, което трѣбва да заживѣе съ идеалитѣ на демокрацията, съзидателниятъ трудъ и културата, ние тръпнемъ прѣдъ страшната неизвѣстность, която се стеле около насъ.

Добруджа е българска. Ромжнитѣ и тѣхнитѣ протектори, обаче, не ни я даватъ. Така Ионеску дори отиде напослѣдъкъ до тамъ въ теоретизирането на ромжнската непримиримость, че декларира: „нѣкога ние бѣхме готови да дадемъ коещо на българитѣ, обаче сега. . . Не, това ние никога не ще сторимъ. . .“

Ионеску правеше алюзия за *часть* отъ нова Добруджа. Ромжнскиятъ държавникъ дѣйствува въ пълно съгласие съ Венизелоса, който прѣди нѣколко ни заяви на меродавния френски вѣстникъ „Аксионъ Франсезъ“, че Гърция даваше *нѣкога* Сѣръ, Драма и Кавала на България да „насити ненаситната алчность на българина“; той дѣйствува и при пълното удобрѣние на Пашичъ, който при десетки случаи е заявявалъ, че срѣщу българската „измѣна“, Македония ще бжде задържана отъ Сърбия, макаръ съ договора отъ 28 февруари 1912 година да се признаваше безспорното право на България надъ Македония . . .

Какво излиза? Политиката на грабежъ и подѣлба, на потисничество и бандитизъмъ продължава да бжде въ пълно движение. И сега, когато човѣчеството се подслади отъ великитѣ принципи, чиито отекъ се пръсна по всички континенти; и сега когато вѣзнитѣ на правото и справедливостьта трѣбва да се наложатъ като върховенъ законъ, — и сега ние слушаме припѣва на сжщата оная политика, която докара катастрофата, сълзитѣ, кръвьта, разрушенията и дълбокиятъ трауръ...

Ще успѣе ли тая политика? Това личи отъ извършеното до сега и отъ онова, което тепърва има да се върши. Ромжния насили солунското примирие и реокупира Добруджа; Ромжния игнорира съюзницитѣ си и окупира Будапеща. Нима не сме застанали прѣдъ политиката на свършенитѣ факти, която е логическа послѣдица на фактитѣ отъ по-далечното тъмно минало?

И г-нъ Д-ръ Ст. Георгиевъ, професоръ въ университета, имаше основание да постави ясно въпроса за недѣлимостьта и единностьта на Добруджа.

Цензура

Ако наистина добруджанското население и неговитѣ прѣдставители искатъ да видятъ Добруджа свободна и независима, единна и недѣлима, това ще рѣче, че тѣ сж направили най-широка прѣоцѣнка на *фактическото* положение съ огледъ на минало, настояще и бждаще. Противното на това гледище би било актъ на лица, които, безъ да бждатъ въ услуга на ромжнската олигархия, допринасятъ и улесняватъ въ широкъ масщабъ политиката и на присвояване, денационализация, грабежъ и въоржжени акции.

Д-ръ П. Вичевъ.

Около Доктрината на Монрое.

Въ „Добруджа“ г. Матей Бончевъ поема грижата да опрѣдѣля значението и мѣстото на доктрината на Монрое. Въ злобата, която личи отъ началото и до края на статията, той е изпадналъ въ едно голѣмо невѣжество. За мене е ясно, като бѣлъ день, че г. Бончевъ е въведенъ въ заблуждение отъ трети лица. Защото всѣки начинающъ студентъ, който изучава международното публично право, знае какво е значението на докрината на Монрое.

Какво значи доктрина? Думата доктрина иде отъ латинската дума „доктрина“ отъ „досере“, „ансейне“ или на български значи уча.

Ученитѣ даватъ слѣдната дефинация на доктрина:

Това е съвокупность на знания и догми, които съставляватъ една система учение, било въ областьта на философията, било въ тая на правото, икономията, политиката и т. н. Доктрината може да засѣпа по-общи или по-тѣсенъ кржгъ познания.

Споредъ француската енциклопедия доктрина и система опрѣдѣлятъ общность на идеи, които сж свързани. Системата по-скоро е вржзката на идеи, които образуватъ дадена теория, когато доктрината се отнася за по конкретенъ въпросъ въ науката. Когато пъкъ ученитѣ и професоритѣ застжпватъ и развиватъ въ третета и отъ университетекитѣ катедри извѣстни доктрини изъ областьта на философията, правото, политическата икономия и т. н., тогава тѣ добиватъ значение на *школа*. (Вижъ Calvo — Dictionnaire de droit international public et privé стр. 285)

Така въ Histiore de doctrines economiques отъ Charler Gide et Charles Riste, ние виждаме страници посвѣтени на десятки доктрини. Като отворяме кое да е трете, по международното право, ние ще видиме, че въ отдѣлна глава се разгложда доктрината и на Монрое.

Въ droit international codifié отъ Bluntschli, (стр. 89, 90, 117, 118 и 278 доктрината на Монрое се опозира на всѣко чуждо вмѣшателство на Европа въ Пиемонтъ, Неаполъ, Испания, Белгия и пр.

Вземете още Manuel de droit international public отъ Bonfils, Diclionnaire de droit international public et privé отъ Cavlo, droit international public отъ Bluntschi и др. ще видите, че всички професори и учени отдаватъ голѣмо значение на доктрината на Монрое въ международното право. И нашия професоръ г. Лафонтенъ, постоянния секретарь на международната Хагска конференция и сенаторъ въ Белгийския сенатъ отъ социалъ-демократическата партия, даваше тоже голѣмо значение на въпроспата доктрина.

Бонфисъ въ своето трете казва дословно така: „Доктрината на Монрие отдавна доби едно грамадно значение“.

Его какво е значението на тая доктрина. Тя легна първо въ основитѣ на вѣншната политика на сѣвернитѣ американски щати, послѣ бѣ усвоена отъ всички американски държави. По късно тя прѣмина и въ Европа не само като доктрина, която бѣше прѣдметъ на учение отъ университетскитѣ катедри, но тя се усвои, ако не отъ отдѣлни държави, то отъ ония народи, чиято свобода и независимость бѣ погазена. Така ние ще се опрѣмъ на точни цитати отъ самия Монрое, който на 2-XII-1823 г. прѣдъ конгреса, който прѣдседателствуваше, за пръвъ пжть се изказа и разви идеитѣ отъ своята доктрина, за да се разбере, че въ нейнитѣ основи лежи не само констатация на „политическа география,“ а защита на едно естествено право, за което се бориха и днесъ се борятъ всички поробени народи, той казва:

„Но що се отнася до правителствата въ Американскитѣ държави, които прокламираха своята независимость, която тѣ подържатъ и ние сме признали тѣхната емансипация слѣдъ разумно обсжждане, и възъ основа на принципитѣ на справедливостьта, ние не можемъ да направиме друго, освѣнъ да погледнемъ като на една манифестация на враждебни намѣрения въ интервенцията на една европейска държава.“ (в. Калво 512).

„Това мнѣние не отслабва обаче въ нищо живия интересъ, който ние проявяваме къмъ всичко онова, което става на другото земно полушарие, защото този интересъ се основава върху една справедлива прѣцѣнка на нѣщата. . .“

Не се касае, значи, за врѣменна политическа декларация, за свободата на двѣ американски области, но до една система отъ норми, които сж въ пълна защита на естественитѣ права на народитѣ. Защото въ врѣме на международнитѣ борби въ Испания, Сѣверо Амариканскитѣ Щати чрѣзъ Монрое се противопоставиха срѣщу всѣко вмѣшателство на европейскитѣ държави въ вжтрѣшнитѣ работи на Испания. (Вижъ пакъ Калво страница 513).

„Доктрината на Монрое“ казва още: „На всѣко вмѣшателство въ вжтрѣшното управление да даденъ народъ съ цѣль да го подчини или да засѣгне неговитѣ свободи, трѣбва да се гледа като на единъ враждебенъ актъ“.

Отъ всичко това Калво заключава: „Монрое“ начерта вънщната политика на Америка и публичното право въ Америка е сжщото това и на Европа, защото и то почива на сжщитѣ основи“.

Сега по приложението на сжщата доктрина въ Европа, дали това е възможно, ще си послужиме съ събивията около Балканския въпросъ отъ

послѣдно врѣме. На 1897 и 1902 год. Русия и Австрия добиха мандатъ отъ европейскитѣ велики сили да въведатъ редъ въ Европейска Турция. Ала дипломацията въ послѣднитѣ години бѣ изправена прѣдъ тайнитѣ договори на тия двѣ държави, да подѣлятъ Балканитѣ. Скандалътъ бѣше голѣмъ особено, на 1909 год., слѣдъ анексията на Босна и Херцеговина отъ Австрия. Графъ Извалени не можеше да глътне тоя хапъ и въ печатната полемика, която се завърза между него и Баронъ Еренталъ, откри всички задкулисни намѣрения и дѣйствия.

Балканскиятъ Комитетъ въ Лондонъ, на чело съ Бакстона, излѣзе открито да защити правата на балканскитѣ народи и съ аргументитѣ на Монрое обяви *Балканитѣ за балканскитѣ народи.* Тогава именно се появи и тезата, която се подържаше отъ извѣстни дипломати, че Ромъния е балканска държава, тъй като географическитѣ граници на Балканитѣ лежатъ на Карпатитѣ, а не на Дунава. Намѣренията станаха яви и Ромъния, опрѣна подраво на тая теза, съ по-голѣмъ устрѣмъ се хвърли въ пътя на разширенията на Балканитѣ. Появиха се защитници и въ Европа на ромънскитѣ интереси въ тая насока. И оная диверсия, която се създаде, не можа да освободи умоветѣ на часть отъ европейската дипломация отъ тѣзи сплѣтни.

Въ по-послѣднитѣ години, пакъ съ същитѣ аргументи, се прокламира *Македония за македонцитѣ.* Защото, ако на македонското население се оспорва да е българско, все пакъ то има правото на самоопрѣдѣление. А въ най-послѣднитѣ дни, прѣди два мѣсеца, тукъ въ София бѣ дошелъ Михаилъ Ионеску, който между другото бѣше натоваренъ отъ букурещкитѣ студенти, да прѣдяви на софийскитѣ студенти, желанието на първитѣ, и съ резолюции на двѣтѣ стдеунтски тѣла да излѣзатъ едноврѣменно и да искатъ автономията на Македония, т. е. Македония за македонцитѣ.

В „Дачия“, като се основаваше пакъ на доктрината на Монрое, прѣди десетина дни, апелираше къмъ съглашението и по-конкретно къмъ своята посестрима Италия, да изпълни своята историческа задача, за да се създадатъ условия за миръ на Балканитѣ чрѣзъ автономия на Македония.

Ако това е такъ, и ако за Добруджа е намалѣла всѣкаква перспектива за свободата на нейното население, за да не се увеличава територията, забѣлѣжете добрѣ, на побѣдената и „коварна“ България, чийто грѣхове били много, и ако въ Парижъ не желаятъ да унижатъ достоинството на „побѣдителката“ Ромъния, трѣбва ли добруджанското население да остане само съ скръстени ръцѣ и да очаква спокойно тежката присъда, която му се готви за грѣхове и прѣстъпления, въ които то нѣма никакво участие?

Цензура

Д. Кацевъ.

Експроприяцията въ Добруджа.

Слѣдъ нахлуването на ромънската администрация въ Добруджа прѣзъ м. декември м. г., първата работа бѣше да подложи на терор населението да изгони едни въ България, други да изправи прѣдъ съда, и най-послѣ на единитѣ и другитѣ да се конфискуватъ имотитѣ — движими и недвижими, за въ полза на държавата, а често пъти и за въ полза на този или онзи чиновникъ.

Драконовскитѣ мѣрки, които ромънитѣ вземаха за обезплодяване на страната, дадоха своитѣ резултати и, обвинявайки избѣгалитѣ въ противоромънска пропаганда, че сѫ чужденци, заграбиха имотитѣ имъ, или както тѣ казватъ: *отчуждаватъ* ги въ полза на държавата. И, както винаги, оправдаваха своитѣ постъпки надъ населението и се постараха да намѣратъ модусъ да се отърватъ отъ лошитѣ послѣдствия на своитѣ постъпки.

Ние ще приведемъ единъ официаленъ документъ, който по единъ най-безсраменъ начинъ, доказва до какво морално падение сѫ достигнали ромънскитѣ управници — чокои, само и само да постигнатъ своитѣ цѣли за заграбване на тая чисто българска страна.

По подаденото заявление отъ Хаджи Иванъ Калчевъ отъ с. Сарсанларъ — Тутраканско, Министерството на Външнитѣ Работи направило постъпки прѣдъ съглашенскитѣ власти за възвръщане имотитѣ му, които ромънското правителство отчуждило (експроприирало). Главното командуване на съюзницитѣ, съ писмо № 9819 отъ 7 май н. г., съобщава отговора на ромънското правителство, който гласи:

„Недвижимитѣ имоти на г-нъ Хаджи Иванъ Калчевъ сѫ били отчуждени съ протоколъ отъ 27. I. т. г. на сѫдебния слѣдователь въ тутраканска околия, то е станало съгласно *декрета-законъ* върху експроприяцията № 3697, публикуванъ въ ромънския „Държавенъ вѣстникъ“ отъ 16 декември 1918 год. бр. 215. —

Чл. 5 отъ декрета-законъ гласи: „експроприиратъ се изцѣло полскитѣ имоти на чуждитѣ поданици, било че тѣ сѫ чужденци по произхождение, било, че сѫ станали такива по женитба или *другояче*“. при тѣзи условия г. Хаджи Ив. Калчевъ, бидейки български поданикъ, качество установено отъ декрета за изгонването му прѣзъ 1915 год. и което се потвърдява отъ днешната намѣса на българското правителство отъ негово име, неговитѣ недвижими имоти въ Добруджа сѫ били правилно експроприирани въ приложение на закона.

Тази мѣрка не е една конфискация въ полза на държавата и г. Калчевъ има право на законото обезщетение прѣдвидено въ декрета-законъ за експроприяцията, което той може да изиска, съгласно съотвѣтнитѣ разпоредби на сѫщия декретъ-законъ“.

Слѣдва отъ всичко това да запитаме: съгласно кой миренъ договоръ се дава право на ромънското правителство да третира Добруджа като часть отъ ромънската държава?

Нели по договора отъ 1918 г. тя отстѫпи Добруджа на България? Може би по солунското примирие? — Обаче цѣлъ свѣтъ знае, че Добруджа оставаше да се управлява отъ българска администрация и ромънцитѣ чисто и просто нахлуха въ нея по силата на факта, че съглашенскитѣ войски я окупираха и не имъ прѣчеха, като съюзници, да разпрострatъ своята власть надъ беззащитната страна, отчуждаването и грабежитѣ, закрилени съ специалнитѣ закони-декрети, могатъ да ставатъ само въ една олигархична държава, дѣто шепа чокои, заобиколени съ слѣпо прѣдадени имъ оръдия — на които душата е закоравела отъ потисничество и прѣстъпления, даватъ посоки за управление на страната.

Може би, всички тѣ мислятъ, че като конфискуватъ и отчуждаватъ, нѣма кой да се застѫпи за тия нещастни български синове и ако би се застѫпило българското праветелство за тѣхъ, то ще могатъ да подхвърлятъ, че такава намѣса потвърдява българското поданство на ограбенитѣ. Та дѣйствително, кой е тоя, който ще се отрече отъ своето отечество на сила? Българинътъ ли? Не! За това сѫ способни само ромънцитѣ, защото тѣ нѣматъ онова силно съзнание за национална гордость и политическо възпитание както българитѣ.

Но, тѣхнитѣ съюзници виждатъ съ очитѣ си беззаконията, които вършатъ надъ добруджанеца-българинъ, който е свикналъ на свобода, демокрация и правовъ редъ — осигуряващи спокойния му животъ и той никога не би искалъ да го замѣни съ най-голѣмитѣ облаги на една безправова държава.

Ромънското правителство трѣба за винаги да се откаже отъ прилагането на тия свои декрети-закони и остави на спокойствие населението въ Добруджа до разрѣшението на добруджанския въпросъ отъ мирната конференция.

Кой организира бандитѣ въ Добруджа?

(Специална кореспонденция отъ границата)

На 13 сутриньта въ Кьой-Абди се явила ромънскъ шайка отъ 150—200 души въ 40 каруца, на чело съ нотаря на Кьосе-Аоди, Михалъ, и другъ ромънецъ, облѣченъ въ българска офицерска форма. Останалитѣ бѣха облѣчени въ болшинството си съ българска войнишка униформа. Имаше фелдфебели и 15 души формени ромънски жандарми. Другитѣ бѣха въ българско цивилно и войнишко облѣкло. Съ пристигането си, бандата застави населението да ѝ достави 100 хлѣба. Изловиха кокошкитѣ и паткитѣ, а отъ дома на Иванъ Боевъ взеха 50 кгр. сирене. Слѣдъ това арестуваха Цена Иванова 40 год., Мария Илиева 35 год., Цена Ив. Калчева 30 год. и мъчиха съ тѣхъ най-скотски. Първата бѣше съблѣчена съвършено гола, а отъ последната взѣли 80 лева. Арестуваха и истезаваха женитѣ на Сава Цоневъ 35 год., на Маринъ Бѣлевъ 35 годишна, а на Симеонъ Миневъ и Стою Тодоровъ обраха паритѣ. Вчерьта шайката на каруци отстѫпва къмъ бивака си, около село Канище, въ Месимлерската гора, кѫдѣто нощуваха въ 8 голѣми палатки. Днесъ пристигнаха наново 105 ромънски стражари и войници формено облѣчени, между които имаше само единъ облѣченъ въ българска войнишка униформа. Движатъ се по границата по посока на Балбунаръ. Очакватъ се нови изстѫпления, а ние като добитъчета като гледаме. Кога ще се тури най-сетнѣ край на това тегло или ние да се заемемъ сами.

Н. Д. Нѣевъ.

= *Потисничеството, грабежа и золумитѣ сѫ били и си оставатъ приеми, които характеризиратъ не силата на правото, а правото на силата.* =

Опълченци.

Продължение отъ брой 4.

Мозъкъ, стомахъ, кокали и нерви всичко се разнебити и се отмѣсти. Азъ бѣхъ въ срѣдата и по-малко чувствувахъ сътресението, ала капитанътъ, опрѣлъ гръбъ до задния капакъ, непрекѫснато удряше глава, ту въ дѣсния, ту въ лѣвия канатъ, или пъкъ въ капака. Инквизицията едва ли би могла да измисли по-тежко наказание за влюбенитѣ отъ тази каруца — хамбаръ.

Слѣдъ дълги и мѫчителни 45 минути, ние се отзовахме въ село Кашлѫ. Прѣдъ насъ е като на длань Дунавската делта — извѣстна съ злакъ и прошерена съ срѣдни линии — вода — която блѣщи подъ слънчевитѣ лѫчи, като разтопено стъкло. Понататъкъ въ синевината бѣлъ брѣгъ и тъмновиолетовото протежение на бесарабската равнина, върху която се очертаватъ кубетата на 140 измаилски църкви. Всичко е заглъхнало въ една чаровноспокойна нѣга, безъ да дава признаци, че е война. Тихо и спокойно душата ми, разнѣжена отъ мѣкотата на пейсажа, отпуща юздитѣ на Петиса и безкруполни мечти ме залюляватъ въ люлката на вдъхновението. Азъ почвамъ да рисувамъ въ още по-ярки цвѣтове красивата гледка и напълно се забравямъ.

— Бумм . . . бауууу . . . и ехото отъ ущелието на двата скалиста рида възвишаващи се южно отъ селото, почватъ да ломотятъ въ съзвучие на далечни тънтежи и грохтежи. Голѣмокалибрени тарани, които безмислено идѣха отъ красивата Дунавска делта дигаха прахъ по шосето за Тулча.

Война! — гласно додаде капитана и азъ го погледнахъ. Той, види се, *сѫщо тъй бѣше разпусналъ коситѣ* на мисъльта отъ спокойната гледка, и като менъ, забравилъ, че се намираме 300–400 метра отъ рускитѣ дула на пушкитѣ, които безъ да мислятъ бяха ни привърнали на трупове.

Глухо е прѣзъ селото. До комендантството двама трима грохнали старци, десетина жени и пепелчукъ невръстни дѣца. Дошли сѫ да получатъ соль. По харманитѣ по една или двѣ жени мѫчатъ се да овършеятъ. Мѫжетѣ сѫ или войници въ ромънската армия, или отвлѣчени въ Молдова. Тѫга виснѣе по всички чела. Усмивки по алени бузи не разливатъ желанията и мечтитѣ на копнѣещи за животъ души. Мѫка и тѫга!...

Ветренитѣ воденици, съ полусчупени крилѣ, ронятъ сълзи и сѣкашъ пазятъ отъ нова пакость млѣваритѣ, които мѫчно влачатъ торби съ кукурузъ или ряпица.

Камшикътъ приплюще надъ конетѣ и тѣ наново понесоха каруцата по друма къмъ Сомова. Окопитѣ край шосето е надлъжъ и на ширъ изъ околностьта даватъ прѣдстава за непрекѫснатъ трудъ и сериозно приготовление за защита. Телени мрѣжи, които започватъ отъ самия брѣгъ на Сомовското блато, кокетно се криятъ изъ високата тръстика и чакатъ спокойно нападателитѣ, безъ да показватъ своитѣ бодли. Окопи и трѣмове (галерии), входове за съобщения и още малко ние сме ниско до самото блато, пакъ телена мрѣжа и мрѣжа отъ окопи и входове.

Его тукъ прѣди петь дни руситѣ ядоха пердахъ, та водата на блатото се разгнѣви и ги погълна всички като залюшка слѣдъ това продупченитѣ имъ лодки.

— Ехъ, най-послѣ — и капитанътъ въздъхна облѣкчително, слѣзе отъ каруцата поизгупа дъното на панталона си, приличащъ повече на потури, отколкото на панталонъ, и засука голѣмитѣ си мустаци. — Кѫдѣ е канцеларията на слѣдователя? — попита съ тонъ, който безпретенциозно искаше отговоръ, макаръ и да не знаешъ точно кѫдѣ. (Слѣдва).

Положението

Ние сме въ надвечерието на окончателното сключване договора за миръ, визиращъ България. Прави впечатление, че въ комисиитѣ и въ върховния съвѣтъ се говори само за Тракия, а за Македония и Добруджа не се споменава нито дума. Сигурно хйтриятъ критянинъ Венизелосъ и прѣстарѣлиятъ Пашичъ смѣтатъ, че Македония е гръцко-сръбска, и Братияно, въ никой случай не се съгласява дори да прѣговаря за Добруджа, въпрѣки внушението, което му се направи отъ Парижъ. При тия условия, надъ поробенитѣ страни, значи още ще висне чукътъ на мжченичеството, сълзитѣ и страданията. А необходимо ли е да се изтъква може би за хиляденъ пжть, че съ досегашната политика на потисничество и грабежъ ще трѣбва да се простятъ малки и голѣми империалисти? Трѣбва да се разбере, че право и сила сж двѣ различни понятия, които двадесетиятъ вѣкъ ще трѣбва да завѣщае на миналото, ако наистина сериозно се желае повсѣмѣстенъ и благодатенъ миръ на земята.

*

Гръцката преса е недоволна отъ приема, който намира българската мисия въ Римъ. Тя е имала срѣща съ първия министъръ г. Нити и съ маса други държавници, включително нашия приятель г. Люцати. Гърцитѣ и малкитѣ имъ съюзници смѣтаха, че намъ ще се отнеме възможността да възстановимъ подложеното на страшно изпитание българско дѣло. Не, това не стана. И въ Франция, и въ Италия, и въ Англия и въ Америка има велики умове, които доловиха и продължаватъ да долавятъ ролята на нашитѣ съсѣди и се поставятъ въ наша услуга.

*

А.о се сжди по тревогата, която е обхванала гръцката обществена мисъль отъ затрудненията, които се срѣщатъ при разрѣшението на Тракийския въпросъ, излиза, че Америка е влѣзла въ ролята си на дѣйствителенъ хирургъ. Фактътъ, че се чака рѣшителната дума на г. Уйлсона съ гръцко-българския споръ, даза да се разбере грамадното — бихме казали рѣшителното — положение, което заема г. Уйлсонъ въ работитѣ на мирната конференция. Да се надѣемъ, че правото ще възтържествува за смѣтка на ненаситната алчность за чужди земи и чужди населения.

*

Изборитѣ се свършиха. Ала умуванията на извѣстни партии около ролята на новата камара продължаватъ. Нѣма ли да натсжпи край на тия резонства, които ни характеризиратъ като волнодумници, неспособни за резултатна работа? Години подъ редъ говоримъ за реформи и за необходимостьта отъ силна тема, тече, врѣмето тече, нуждитѣ зѣятъ, скжпотията добива формитѣ на нѣщо непоносимо, а виновницитѣ още умуватъ и си служатъ съ проекти и палиативи. Не се ли подхранватъ съ тѣхъ недоволствата на широкитѣ обществени маси? Врѣме е да настжпи опомняне.

УБИВАТЪ.

Нови ромжнски изстжпления и грабежи. Послѣдни агитационни срѣдства между турцитѣ.

На 13 августъ т. г. ромжнска жандармерия, водена отъ ромжнскитѣ потераджии Али Физоолу и Сюлюманъ Ачкоолу отъ с. Голебина-Чаталджа, нападнаха дома на Иванъ Недѣлчевъ 35 год., въ с. Пътраклий, Тутраканско, ограбиха го и го убиватъ, слѣдъ *като го изтезаваха най-безчовѣчно. Тѣлото на убиттия едва днесъ 18 того погрѣбаха.* Бащата на Недѣлчевъ е бѣжанецъ.

* * *

Въ всички почти села сжществуватъ ромжнски шайки, водени отъ турци — потераджии, за да гонятъ български комити, а въ сжщность тѣ вършатъ насилия и грабежи на каквото имъ попадне. Страхъ и трепетъ сж всѣли вередъ населението, което не смѣе да излѣзе вънъ отъ кжщитѣ си.

* * *

Днесъ пристигна тукъ Сжба Николова 44 год., отъ с. Голобина-Чаталджа, Силистренско. Нейниятъ мжжъ Н. Сивренъ е откаранъ въ Кюстенджа. Тя ми разправи слѣдното:

М е ж д у д р у г о т о, че ромжнитѣ агитирали между турското население, че турцитѣ въ България се отцѣпили отъ българитѣ и образували своя национална листа въ изборитѣ. Не само това, но наврѣдъ въ царството е спечелила тѣхната листа. По тоя начинъ настройнатъ турцитѣ противъ българитѣ и агитиратъ тѣ да искатъ Добруджа да остане подъ ромжнско управление.

* * *

На 17 того една ромжнска банда отъ около 400 души облъчени въ разни дрехи се яви въ с. Докчиларъ-Кьосе, събра добитъка и ограби каквото й попадна. Една подобна банда е заловена отъ френскитѣ окупационни военни власти въ околностьта на Силистра и сж освободили всичкия, задигнатъ отъ нея, добитъкъ.

* * *

Друга подобна банда имала специално назначение изъ селата, а именно — да обира всички гжски, патки, пуйки, кокошки, масло, сирене, яйца и то за префекта и чиновницитѣ. Който нѣмалъ подобна стока, за да му я вземе, то облага го съ 150 - 200 лей, за да „купели" отъ друго село. Обаче никждѣ шайкаджиитѣ, облѣчени съ високото покровителство на ромжнската власть, не плащатъ онова що взематъ. Напротивъ всѣко съпротивление се парализира съ бой.

Отъ извѣстно врѣме насамъ положението е станало непоносимо и като слушаме постоянно да се приказва за търпение и нѣкакво приятелство, душитѣ ни сж огнусявать.

Други Матевъ.

Изъ страданията на Добруджанци.

Куртбунарско.

Както съобщихме по-рано село Гюлеркьой, Куртбунарско, бѣше блокирано отъ ромжнска банда, която тероризираше и изнасилваше населението.

На 6 т. м., бандата вдигнала блокадата при условие, щото селянитѣ да дойдатъ въ България и да изискатъ отъ крайграничната българска власть да прѣдаде на ромжнитѣ всички подозрителни, споредъ ромжнскитѣ схващания, българи. Населението на въпросното село не е могло да изпълни това желание на ромжнскитѣ бандити и на 7 того, щефътъ на Акъ-Бунарската секция заповѣдва да се блокира на ново селото.

Разправя Велико Николовъ, избѣгалъ отъ с. Гюлеркьой, а съобщава Д. Недѣлковъ.

Силистренско.

Убийствата сж много и безброй. Колосъ Саркизянъ отъ с. Хаскьой е закланъ отъ ромжнски банди, каквито се навъдиха много въ послѣдно врѣме. Мурадъ Шумналията отъ с. Рахманъ Ашикларъ е убитъ съ пушка. Въ с. Чилеръ е наранена съ ножъ ерменката Ширина.

Съобщава Д. Матевъ.

* * *

Кжщата на Тепеки Минчо Петковъ отъ с. Капаклий нощно врѣме е нападната отъ трима ромжнски стражари и турци, слѣдъ като смазватъ отъ бой сина и зетя му, ограбватъ кжщата и си отиватъ.

Съобщава Д. Матевъ.

* * *

Търговецътъ Цони Андрѣевъ отъ Силистра, сдружникъ на Мошонъ Леви е нападнатъ въ чифлика му отъ ромжнски стражари, смазватъ го отъ бой, ограбватъ го и вързанъ го откарватъ въ Силистра. Процесътъ не се свършва тукъ. Обвиняватъ го за агентъ на болшевизма, разкарватъ го изъ улицитѣ и го откарватъ въ Браила. Сжщата вечерь прѣтърсватъ всичкитѣ градини, вързватъ градинаритѣ, ей тъй по кефъ на шефа и ги изпращатъ въ Браила. Градинаритѣ сж прѣмазани отъ бой.

Съобщава П. Чернеъ.

* * *

Прѣзъ Айдемиръ и Островъ, ежедневно се изкарватъ съ шлепове съ хиляди дребенъ и едъръ добитъкъ.

Съобщава Д. Баевъ.

* * *

Горскитѣ стражари задигнаха всичкитѣ свини на населението край горскитѣ нивя на селата: Сънъръ Ени Махле, Сукуюджукъ, и Царь Асѣново.

На пастиритѣ дори не се позволяватъ да карать добитъка си на водопой.

Съобщава П. Черневъ.

* * *

Отъ с. Куюджукъ селенитѣ Ив. Тиневъ, Недѣлчо Митевъ, Ив. Халачевъ, Д. Бовчевъ, Стоянъ Ив. Таневъ и други подаватъ заявление до съглашенския комендантъ въ Силистра да се отложи събирането на данъцитѣ, понеже нѣмали пари. Заявлението се прѣпраща на ромжнскитѣ власти и вмѣсто отлагане, бирника повиква всичкитѣ, подписали заявлението, задържа ги, стражаритѣ ги набиватъ, съставя имъ актове и ги дава подъ сждъ за подстрѣкателство.

Съобщава Д. Недѣлковъ.

* * *

Извѣстниятъ ромжнски шпионинъ и българоядецъ Шукри Ахмедъ отъ Силистра съ дедектива Щилиянъ Тей, сноватъ изъ селата и съ помощьта на жандармитѣ тероризиратъ и обиратъ населението.

Съобщава Д. Недѣлковъ.

* * *

На 15 VII т. г. Коста Кулчевъ 46 год., ведно съ синоветѣ си Стефанъ 18 год. и Костадинъ 12 год., бѣжанци отъ с. Кили Кадж, живущи въ с. Кюкюкъ Ахмедъ, Тодоръ 26 год. и Недѣлчо 15 г., тоже бѣжанци, всички отиватъ съ една конска каруца и една волска кола за сѣно въ държавната гора Айкънъ. Къмъ 5 ч. слѣдъ обѣдъ явяватъ се при тѣхъ трима ромжнски горски стражари, двама жандари и петь турци въоржжени, обкржжаватъ ги, стрѣлятъ, слѣдъ което залавятъ нещастницитѣ бѣжанци и съ каруцитѣ и добитъка ги откарватъ въ вжтрѣшностьта на Добруджа.

Съобщава Д. Недѣлковъ.

Хроника

Щедри дарители. За Добруджанското дѣло сж постжпили помощи отъ слѣднитѣ щедри дарители.

1.	Българска Банка	лв. 4000
2.	Братя Джурови	лв. 1000
3.	Др-во „Огрѣла"	лв. 500
4.	Др-во „Дѣбъ"	лв. 500
5.	Банка „Отечество"	лв. 500
6.	Лазарь Ивановъ	лв. 500
7.	Д-ръ Т. Лазаровъ	лв. 200
8.	Т. Бешевишки	лв. 200
9.	Г. Пенковъ	лв. 200
10.	Борисъ х. Калчевъ	лв. 200
11.	Г-жа Д-ръ Юрукова	лв. 20

Върховниятъ управителенъ комитетъ отъ все сърце благодари на всички горѣпомената дарители и вѣрва, че примѣрътъ имъ ще бжде послѣдванъ и отъ други благодѣтелни и родолюбиви сънародници.

— **Нови масови бѣгства отъ Добруджа.** Съобщаватъ ни отъ Варна, че на 24 того сж пристигнали 58 липовани отъ с. Джуриловка, съ лодкитѣ си по море и сжщо още 328 били на пжть за България, понеже само въ насъ тѣ можели да намѣрятъ спокойствие отъ дългитѣ терзания и непоносимия тероръ на ромжнската администрация.

— **Аферата** Порчия вдигна на врѣмето си голѣмъ шумъ. Днесъ финалътъ й е завършенъ: агентъ — провокаторътъ и шпионинъ е осжденъ. Въ връзка съ тая афера, желателно би било, българската сждебна власть да разслѣдва кой е улеснявалъ мисията на Порчия и по кой мистериозенъ начинъ се е снабдилъ съ разни документи.

— **Добруджанската** емиграция напослѣдъкъ се заобикаля отъ съмнителни лица. Нѣкои отъ тѣхъ играятъ ниска роля, ето защо дължимъ да прѣдупрѣдимъ бѣжанцитѣ и граничното население да не се довѣрява на лица, които не познава, или не сж снабдени съ редовни документи отъ Върховния Добруджански Комитетъ.

— **Туку що** пристигналъ отъ Русе Добруджанецъ съобщава, че прѣзъ миналата седмица отъ Силистра сж потеглили съ параходъ за Русе 14 български сѣмейства, снабдени отъ ромжнскитѣ власти съ разрѣшение за изселване въ България.

На пристанището Рамаданъ (Гюргево) въпроснитѣ сѣмейства били задържани отъ тамошнитѣ власти и до сега нищо не се знае за участьта имъ.

Като изнасяме този фактъ, ние молимъ българското правителство да го провѣри и ако се укаже дѣйствителенъ, да направи нужнитѣ постжпки за освобождение на задържанитѣ.

— **Тракийскиятъ и Добруджанскиятъ** върховни комитети сж рѣшили да свикатъ редица конференции въ военния клубъ върху Тракия а Добруджа.

— **Новиятъ сръбски кабинетъ.** Усилията на Давидовича да състави общокоалиционенъ кабинетъ пропаднали. Новиятъ кабинетъ, подъ негово прѣдсѣдателство, ще бжде съставенъ отъ младорадикали и социалисти. Послѣднитѣ ще иматъ 3 мѣста въ кабинета.

† **Починала** е на 17 т. м. въ Силистра **Керана Цонева**, майка на добруджанския дѣецъ г. Боянъ Стефановъ. Миръ на праха й, и утѣха на близкитѣ.

— **Върховниятъ съвѣтъ** на мирната конференция, слѣдъ уреждането на будапещенския инцидентъ, щѣлъ да се занимае съ отговора на австрийскитѣ контра прѣдложения и съ условията за миръ съ България.

— **Америка** иска да ограничи емиграцията отъ Азия и Европа. Въ тоя духъ, било направено едно прѣдложение отъ единъ сенаторъ за ревизия на сжществующитѣ закони за емиграцията.

Външна хроника

Ромжнскиятъ вѣстникъ „Ренастереа Романа“ като съобщава, че въ Босна имало безредици, потушени отъ сръбски войски, че единството на велика Сърбия започвало да се клати, че въ Русия цари хаосъ, че въ България има опити за революция, че въ Унгария има съглашенско опекунство, че Полша е още слаба и въ началото на своя животъ, че Украйна е въ борба съ болшевицитѣ, провиква се:

„Въ срѣдата на тѣзи вълни на несигурность, къмъ които напослѣдъкъ се прибавиха и безредицитѣ въ Сърбия, ромжнското кралство, пазяйки стража на анархията по всичкитѣ граници, е единствената опора, на която може да се държи миротворната и цивилизаторската акция на съглашение отъ днесъ и на либата на народитѣ отъ утрѣ.

Само ние единицитѣ. Това е единъ фактъ, кой трѣбва да надтежи на вѣзнитѣ тамъ, дѣто се рѣшава нашата сждба.

Б. Р. Точно така телеграфираше покойния Карлъ на Кайзера по случай 50 годишната : у. . .

Английскиятъ ежедневникъ „Дейли Нюсъ“ пише:

„Нима е още късно да попитаме какъ ще се отнесемъ ние къмъ България? Нашата мисия въ София бѣ призована въ Парижъ едва слѣдъ като стоя осемь мѣсеци далече отъ Франция. Така първата държава, която стана причина да се свърши войната, като първа сключи примирие, днесъ послѣдна ще получи своя миръ. Защо е това бавене и въ чий интересъ?

Въ продължение вече на 8 мѣсеци България е лишена отъ пощенски съобщения съ западъ и не й се допущаше да има нито официални, нито неофициални прѣдставители, а между това се хулѣше отъ цѣлия европейски печатъ.

Бѣше позволено на нейнитѣ расови врагове, сърби, гърци и ромжни да вършатъ свободно всичко въ печата противъ България и така да създадатъ една атмосфера, всрѣдъ която да се рѣшатъ пристрастно въпроситѣ въ свръзка съ близкия истокъ.

Англия вижда и трѣбва да запомни, че България очаква едно справедливо разрѣшени на въпроситѣ безъ наказания, което е въ съгласие съ прокламиранитѣ велики принципи“

Кореспондентътъ на „Елифтерсосъ Типосъ“ въ Парижъ телеграфира:

„Отлагането разрѣшението на тракийския въпросъ се отдава на слѣднитѣ причини: слѣдъ прѣдложението на г. Тардио, съ което се искаше присъединението на цѣла Тракия къмъ Гърция и създаването на една неутрална ивица, г. Клемансо е прѣдложилъ другъ проектъ, подробноститѣ, на който, не сж извѣстни. Конференцията е рѣшила да се протелеграфиратъ тия два проекта на г. Уилсона и се поиска неговото мнѣние. Срѣдитѣ отъ конференцията не сж доволни отъ американската опозиция. Вѣрва се, че това гледище се дължи на поетия ангажиментъ отъ прѣдставителитѣ на Съединенитѣ Щати къмъ България, вънъ отъ сключеното българо-съюзническо примирие въ Солунъ“.

„Журналъ д'Ориентъ“ пише: „Въ врѣме на една вечерь, дадена въ англо-руския клубъ, Чърчилъ заявилъ, че британската политика, слѣдвана спрѣмо Русия, се основава върху споразумѣния, сключени между съюзницитѣ. При тѣзи условия, тази политика не е чисто английска, а една международна политика.

Днесъ, казалъ Чърчилъ, Русия е ключътъ на свѣтовния миръ. Първата длъжность на Обществото на народитѣ е да издигне Русия. Ако цѣла Русия падне подъ властьта на Лениновъ, държавитѣ, образувани по крайщата на бившата империя, ще бждатъ изложени на болшевишко нашествие и тогава обществото на народитѣ ще трѣбва да имъ се притече на помощь“.

Ромжнскиятъ в. *„Дачия“* повдига въпроса за поправяне моста на Черна-Вода. Знае се, че по стратегически причини, тоя грамаденъ мостъ бѣ разрушенъ отъ ромжнцитѣ при изгонването имъ отъ Добруджа, слѣдъ като легендарната българска армия разби ромжно-рускитѣ армии. „Дачия“ нѣкакъ, длачливо натяква, че Добруджа и Кюстенджа били изоставени на произвола на сждбата и съ това се акредитирало всрѣдъ добруджанското население подозрѣнието, че сждбата на Добруджа е несигурна...

Б. Р. Населението на Добруджа знае отлично, че родното му мѣсто е заграбено. Акредитирано е, обаче, подозрѣнието всрѣдъ *чокоитѣ* — заграбвачи, че наскоро ще се лишатъ отъ досегашната си плячка...

— *Рускиятъ комитетъ* въ Парижъ води упорита борба противъ тезата за присъединяването на Бесарабия къмъ Ромжния. Италиянската делегация, обаче, поддържала напълно ромжнскитѣ претенции за Бесарабия.

— *Сърбия и Черна-Гора.* „Тамъ“ отъ 11 того публикува официално комюнике на черногорското бюро на печата за кървави сражения, станали между черногорци и сърби въ околностьта на Шкодренското езеро и Никшичъ. Сръбското бюро на печата въ Парижъ не отрича тоя фактъ и признава, че за умиряването на Черна-Гора сж необходими бързи и ефикасни мѣрки. Бѣлградскитѣ вѣстници отъ 30 юлий печататъ прокламацията, която сръбското правителство е отправило до черногорското население. Въ тая прокламация се казва: „Слѣдъ освобождението на Черна-Гора отъ неприятеля, черногорскитѣ граждани се обявиха противъ Сърбия. На позива на властьта, тѣ се отказаха да се завърнатъ въ кжщи и поради това бидоха обявени вънъ отъ законитѣ като бандити“.

Черногорското правителство на нѣколко пжти моли конференцията да ликвидира по-скоро черногорския въпросъ, но конференцията все е оставяла безъ послѣдствие черногорскитѣ молби, безъ обаче да отрича правото на сжществуване на черногорското правителство.

— *Послѣднитѣ дни на Бела Кунъ.* Кореспондентътъ на „Куриере дела Сера“ г. Фракароли телеграфира отъ Будапеща:

„Режимътъ на Бела Кунъ бѣ едно нетърпимо лутане безъ посока; положението бѣ станало тревожно. Будапеща прѣживяваше днитѣ на една бавна и спазматична смърть. Болшевизмътъ бѣ разстроилъ живота коренно, бѣ унищожилъ работата, полагайки за това една нищожна инициатива, той бѣ оскврънилъ святостьта на умората, заплащайки я съ фалшиви пари; сжщо той бѣ прѣустановилъ всѣкакви източници на производство, заставляйки всички способни мжже да се запишатъ въ редоветѣ на червената армия; само съ терор можеше да се задържи още положението, което водѣше все повече и повече къмъ разорение; болшевизмътъ рухна подъ развалинитѣ, които самъ си изкопа.“

Le Mouevement Dobroudjain

Organe de l'Organisation Dobroudjain en Bulgarie

Parait le 1-er, le 10 et le 20 de chaque mois — Redaction et Administration pl. c „Tcherna Djamia“ 5 Téléphone № 368.

Abonnements:

Bulgarie: 6 mois 9 frs, un an 18 frs.
Etranger: 6 mois 10 frs., un an 20 frs

Намира се за проданъ при всички вѣстникарски агенции въ Царството. Въ София за проданъ при вѣстникарскитѣ будки. Единъ брой 50 ст.

Приематъ се абонати чрѣзъ Администрацията, площадъ „Черна Джамия“ 5 — София.

Четете вѣстникъ „Добруджански гласъ“

Изъ печата

„НАПРѢДЪ“ (бр. 58) дава статия подъ надсловъ „Усилията на Италия“ и казва:

„Между това, ако макиавелизмътъ изчезна напълно отъ прийомитѣ на дипломацията на обединена Италия, той остави подиръ себе си една *извънредна тънкость*, която е отличавала всѣкога дипломацията въ Римъ.

Г-нъ Елефтериосъ Венизелосъ има днесъ за цѣль да надхитри тази изтънчена дипломация. Ще успѣе ли? — Той би желалъ, собствено, да *използува*, за интереситѣ на Гърция, *здравитѣ позиции*, що има италиянската политика на Балканитѣ. Въ сжщность, какво дава въ замѣна на това гръцкиятъ министъръ-прѣдседатель на г. Титони, първиятъ италиянски делегатъ при Конференцията въ Парижъ? — Нѣкакви концесии въ Мала-Азия, или по-добрѣ онова, което Италия бѣше заслужила чрѣзъ своитѣ въ свѣтовната война, отдавна прѣди да се намѣси въ нея отечеството на г. Венизелоса. До като Гърция, по него врѣме, поддържаше политиката на *краля Константина и водѣше тайни прѣговори съ Германия*, Италия проливаше кръвь, за да подкрѣпи съглашението, Италия изразходваше *огромни блага* за каузата на Съглашението. Прѣзъ сжщото това врѣме видни гръцки политици и публицисти въ Виена и Берлинъ нападаха Венизелоса, въздигаха краля Константина и доказваха прѣдъ обществото на Централнитѣ сили, колко искрени и неизмѣнни сж чувствата на гръцката привързаность къмъ Германия и Австро-Унгария. Всѣки знае днесъ, че Съглашението щѣше да побѣди съ италиянската помощь само — *т. е. безъ гръцката.* При все това, Гърция иска сега да отслаби дипломатическата подкрѣпа, отъ страна на Италия, въ полза на България, срѣщу отстжпки въ Мала-Азия — за нѣкои италиянски интереси тамъ“.

„СВОБОДА“ (бр. 2530) като говори за положението въ Русия, бѣлѣжи:

„Въ Петроградъ, казватъ ни, ежедневнитѣ екзекуции били отъ 65 до 85 — срѣдно, много повече, отколкото Робеспиеръ достигна въ разгара на своя терор. Економическото съсипване на всички класи, а особено на работницитѣ, прѣдизвикано отъ дѣйствията на болшевизмъ, е извънъ всѣко съмнѣние. Обаче това, което привърженицитѣ му, тайни приятели на Германия, успѣшно криятъ отъ западнитѣ демократически страни, това е автократическия характеръ на болшевишкия режимъ. Тоя характеръ не е второстепененъ, а сжществена черта на системата, както е казалъ самъ Ленинъ. Революцията, заявилъ той, трѣбва да вземе формата на диктаторство, ако дисциплина и подчинение липсватъ. Въ сегашния случай, въ интереса на социализма се иска пълна субординация на маситѣ, подъ единствената воля на лицето, което ржководи движението. Той, разбира се, е това лице.“

„ПРѢПОРЕЦЪ“ (бр. 187) ни поднася статия върху „Тракийския въпросъ“ и казва: „За грѣшкитѣ на българската държава искатъ да накажатъ и българския народъ. Съ какво право? И ако мирътъ на побѣдата не признава права, ние питаме: съ какъвъ политически разумъ?

Брѣгътъ трѣбва да принадлежи на своя хинтерландъ. Къмъ тоя стопански аргументъ България може да прибави и етническия. Защото не подлежи на съмнѣние, че цѣлото крайморско крайбрѣжие отъ Солунъ до Еносъ е българско. Не сж новофабрикуванитѣ статистики на Венизелосъ, които ще заблудятъ въ конференцията онѣзи, които не искатъ или нѣматъ интересъ да бждатъ заблуждавани“.

„НАРОДНИ ПРАВА“ (бр. 188) прави характеристика на „триумфа на широкитѣ“ и завършва уводната си статия така: „Съ своитѣ здрави ржцѣ, Стамболийски държи безмилостно широкитѣ социалисти. Прѣдъ него тѣ сж днесъ призовани да изчетатъ и изпѣятъ послѣдната *си политическа молитва. Прѣдъ него* тѣ изповѣдватъ безумието на всичкитѣ *си полотически акции, прѣдъ него* тѣ изповѣдватъ грѣховетѣ на тартюфщината си, *но напраздно.*

Херкулесъ е неумолимъ прѣдъ трагизъма на пигмеитѣ, които се разбѣгватъ вече на лѣво и на дѣсно.

„НАРОДЪ“ (брой 199) завършва статията си „Нашата побѣда“ така:

„Бждещето правителство, което ще излѣзе отъ новата камара, ще трѣбва да поеме прѣдъ народа ясни и опрѣдѣлени ангажименти. А тѣзи ангажименти не могатъ да бждатъ други, освѣнъ изборнитѣ лозунги на социалната демокрация“.

„РАБОТНИЧЕСКИ ВѢСТНИКЪ“ (бр. 38) казва:

„И тоя парламентъ, както всички досегашни, ще се окаже една площадна лжжа — въпрѣки всички надути хвалби и ожидания на партийнитѣ щабове на буржуазията и особенно на нийнитѣ кжсогледи клоуни отъ земледѣлския съюзъ и общодѣлската котерия, че той щѣлъ да тури „началото на народно управление“ въ страната!“

„МИРЪ“ (бр. 5785) като говори върху „шумътъ на болшевизма у насъ“ завършва:

„Сега поне, слѣдъ изборитѣ, широки социалисти и радикали трѣбва да прѣстанатъ да кокетиратъ съ лозунгитѣ на тѣснящитѣ, и въ задружни усилия съ другитѣ партии да дадатъ всичката си помощь за излѣкуване ранитѣ на отечеството, което ще бжде и най-добриятъ цѣръ срѣщу тѣснящината“.

Акционерно Дружество Печатница „ДОБРУДЖА“

Изпълнява поржчкитѣ ЧИСТО и БЪРЗО. Изработва при най-износни цѣни бѣлѣжници за банки, канцеларии и др.

ДОБРУДЖА за добруджанци

ЛИТЕРАТУРА ЗА ДОБРУДЖА — СОФИЯ.

1. Добруджа въ общия конфликтъ на интереси. Политико-икономически етюдъ отъ *Д-ръ П. Вичевъ* цѣна . 6 лева.
2. Ромжнскитѣ жестокости надъ отвлѣченитѣ добруджанци въ Молдова подъ уредбата на Драг. Пачовъ и Д. Кацевъ . . . . 2·20 лв.
3. Стари и нови паметници въ Добруджа (художествено етнографически етюдъ) отъ *Ив. Енчевъ — Видю* . . 12 — „
4. Стефанъ Караджа (животописни бѣлѣжки отъ Ст. Чилингировъ . . . . 2 — „
5. Политическата сждба на Добруджа слѣдъ берлинския конгресъ отъ М. Марковъ . . . . 1·— „
6. Историческитѣ права на България върху Добруджа отъ М. Г. Марковъ . . . . 2·— „

Доставятъ се отъ Организацията пл. „Черна Джамия“ № 5

СОФИЯ. — Телефонъ 368.

Акционерно Д-во Печатница „Добруджа“ ул. Алабинска № 16.